

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای تخصصی زنان و زایمان

عنوان

بررسی یافته‌های آزمایشگاهی، بالینی و مرگ‌ومیر در خانم‌های

باردار مبتلا به کووید بستری در بیمارستان امام خمینی (ره) در

زمان شیوع واریانت دلتا (تابستان و پاییز ۱۴۰۰)

نگارش:

دکتر فرانک شجاعی

اساتید راهنما:

دکتر شهلا فرضی پور

دکتر شهرام حبیب زاده

اساتید مشاور:

دکتر سمیرا شهباززادگان

دکتر محمد رضا اصلانی

اردیبهشت ۱۴۰۱

شماره پایان نامه: ۰۱۹۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گواهی اصالت پایان نامه

اینجانب دکتر فرانک شجاعی دانشجوی مقطع دکتری تخصصی رشته زنان و زایمان دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تایید می‌نمایم که:

- این پایان نامه بر اساس نتایج بررسیها/ تحقیقات انجام یافته توسط اینجانب تحت راهنمای خانم دکتر شهلا فرضی‌پور بوده و بوسیله خودم انشا گردیده است و در صورت استفاده از نتایج پژوهش‌ها و یا آثار دیگران بلافاصله به مرجع مورد استفاده استناد شده است و در قسمت منابع و مآخذ مشخصات مرجع به طور کامل ذکر گردیده است.

- مسئولیت صحت مطالب مندرج در این پایان‌نامه به طور کامل با اینجانب است.

- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

- کلیه حقوق مادی و معنوی این پایان‌نامه و هر گونه محصول مستخرج از آن اعم از مقالات، چاپ کتاب و ثبت اختراع به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تعلق دارد و هرگونه استفاده از اطلاعات و یا نتایج، واگذاری اطلاعات به افراد دیگر، چاپ، تکثیر، نسخه‌برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان‌نامه بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی اردبیل ممنوع است.

- کلیه مقالات مستخرج از این پایان‌نامه تحت نام دانشگاه علوم پزشکی اردبیل (Ardabil University of Medical sciences) به عنوان وابستگی نویسنده اول یا مسئول و با اطلاع و اجازه تمامی اساتید راهنما و مشاور به چاپ رسیده یا خواهد رسید.

- چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می‌پذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق با ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت برخورد قانونی، هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی دانشجو

امضا و تاریخ

- بدینوسیله **اصال و صحت** نتایج این پایان‌نامه مورد تأیید اینجانب، دکتر شهلا فرضی‌پور استاد راهنما می‌باشد.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما

امضا و تاریخ

تقدیم

به نام آنکه جان را فکرت آموخت خدای را بسی شاکرم که از روی کرم، پدر و مادری فداکار نصیبم ساخته تا در سایه‌ی درخت پر بار وجودشان بیاسایم و از ریشه‌ی آنها شاخ و برگ بگیرم. والدینی که بودنشان تاج افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی است بر بودنم چرا که این دو موجود مقدس پس از پروردگار، مایه‌ی هستی‌ام بوده‌اند، دستم را گرفتند و در این وادی پر فراز و نشیب زندگی، چگونه راه رفتن را به من آموختند.

آموزگارانی که برایم زندگی و انسان بودن را معنا کردند.

حال این برگ سبزی است تحفه‌ی درویش تقدیم به آستان آنان...

تشکر و قدردانی

سپاس خدای را که سخنوران، درستودن او بمانند و شمارندگان،
شمردن نعمت های او ندانند و کوشندگان، حق او را گزاردن
نتوانند. اکنون که باید آغازی بر یک پایان بنگارم، بر خود
لازم می دانم که از اساتید راهنمای محترم سرکار خانم دکتر
شهلا فرضی پور و جناب آقای دکتر شهرام حبیب زاده و اساتید
مشاور گرانقدر سرکار خانم دکتر سمیرا شهباززادگان و جناب
آقای دکتر محمد رضا اصلانی به خاطر راهنمایی های
ارزشمندشان نهایت تشکر و قدردانی را نمایم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
	فصل اول مقدمه
۳	۱-۱- مقدمه و بیان مسئله
۶	۱-۲- اهداف
۶	۱-۲-۱- هدف کلی مطالعه
۶	۱-۲-۲- اهداف اختصاصی
۶	۱-۲-۳- سوالات
۷	۱-۳- تعریف واژه ها
	فصل دوم بررسی متون
۱۰	۲-۱- مبانی نظری
۳۱	۲-۲- بررسی متون
	فصل سوم مواد و روش کار
۳۹	۳-۱- نوع مطالعه
۳۹	۳-۲- جامعه مورد مطالعه و روش نمونه گیری
۳۹	۳-۳- روش گردآوری اطلاعات
۴۰	۳-۴- معیارهای ورود به مطالعه
۴۰	۳-۵- معیارهای خروج از مطالعه
۴۱	۳-۶- ملاحظات اخلاقی
۴۱	۳-۷- محاسبات آماری
۴۲	۳-۸- جدول متغیرها
	فصل چهارم نتایج
۴۸	۴-۱- آمار توصیفی و استنباطی

فصل پنجم بحث و نتیجه گیری

۶۵	.....۱-۵ بحث
۷۱	.....۲-۵ محدودیت ها
۷۲	.....۳-۵ جمع بندی و نتیجه گیری
۷۳	.....۴-۵ پیشنهادات
..... منابع	

- جدول ۱-۳ متغیرهای مطالعه..... ۴۳
- جدول ۴-۱-۱ : جدول سنی افراد مورد مطالعه..... ۴۶
- جدول ۴-۱-۲ : جدول تحصیلات افراد مورد مطالعه..... ۴۶
- جدول ۴-۱-۳ : جدول محل سکونت افراد مورد مطالعه..... ۴۷
- جدول ۴-۱-۴ : جدول بخش‌های بستری افراد مورد مطالعه..... ۴۷
- جدول ۴-۲-۱ : جدول فراوانی(درصد) اطلاعات مربوط به زایمان..... ۴۸
- جدول ۴-۲-۲ : جدول فراوانی(درصد) روش‌های زایمان در خانم‌های مورد مطالعه..... ۴۹
- جدول ۴-۳ : فراوانی(درصد) اطلاعات بیماری‌های زمینه‌ای..... ۵۰
- جدول ۴-۴ - فراوانی(درصد) یافته‌های بالینی..... ۵۲
- جدول ۴-۵ : فراوانی(درصد) مرگ و بهبودی در افراد مورد مطالعه..... ۵۳
- جدول ۴-۶ : میانگین و انحراف معیار سلول‌های خونی، هموگلوبین و هماتوکریت..... ۵۴
- جدول ۴-۷ : میانگین $\pm$ انحراف معیار پلاکت، دی دایمر ، PT ، PTT ،
INR..... ۵۴
- جدول ۴-۸ : میانگین $\pm$ انحراف معیار پارامترهای کبدی..... ۵۵
- جدول ۴-۹ : میانگین $\pm$ انحراف معیار فاکتورهای التهابی..... ۵۶
- جدول ۴-۱۰ : میانگین $\pm$ انحراف معیار قند خون، HbA1C ، اوره ، کراتینین، سدیم، پتاسیم..... ۵۶
- جدول ۴-۱۱ : میانگین $\pm$ انحراف معیار فاکتورهای قلبی..... ۵۷
- جدول ۴-۱۲ : میانگین $\pm$ انحراف معیار سن براساس پیامد..... ۵۸

جدول	۴-۱۳:	فراوانی (درصد)	کوموریدیتی های	توام	براساس
	پیامد.....				۵۸.....
جدول	۴-۱۴:	فراوانی (درصد)	علایم	بالینی	براساس
	پیامد.....				۶۰.....
جدول	۴-۱۵:	میانگین $\pm$ انحراف	معیار سلول های	خونی و	فاکتورهای
	پیامد.....				انقضادی
					۶۱.....
جدول	۴-۱۶:	میانگین $\pm$ انحراف	معیار یافته های	هماتولوژیک	براساس
	پیامد.....				۶۲.....

فهرست نمودارها

نمودار ۴-۱: شکل فراوانی پیامد در بیماران با سابقه آسم مبتلا به کووید ۱۹.....۵۳

فهرست علائم اختصاری

ACE2: Angiotensin-converting enzyme 2
ALT: Alanine transaminase
AST: Aspartate Aminotransferase
CK-MB: Craetine Kinase-MB
COVID: Coronavirus disease
CRP: C-Reactive Protein
CRP: C-Reactive Protein
Delta: B.1.617.2 Varriant
ECMO: extracorporeal membrane oxygenation
ESR: Erythrocyte Sedimentataion Rate
HbA1C: Hemoglobn A1C
IBV: Infectious bronchitis virus
ICU: Intensive care unit
INR: International Normalized Ratio
IRCEP: International Registry of Coronavirus Exposure in Pregnancy
IUGR: Intrauterine Growth Restriction
LDH: Lactate Dehydrogenase
LFT: Liver function test
MERS: Middle East Respiratory Syndrome
MERS: Middle East Respiratory Syndrome
NCOV-ARD: NCoV acute respiratory disease 2019
PT: Prothrombin Time
PTT: Partail Thromboplastin Time
RCM: Royal College of Midwifery
RCOG: Royal College of Obstetricians and Gynaecologists
SARS: Severe acute respiratory syndrome
SARS: Severe acute respiratory syndrome
T.H. Chan : Harvard T.H. Chan School of Public Health
TGEV: Transmissible gastroenteritis virus
UKOSS: UK Obstetric Surveillance System
WHO: World Health Organization

بررسی یافته‌های آزمایشگاهی، بالینی و مرگ‌ومیر در خانم‌های باردار مبتلا به کووید بستری در بیمارستان امام خمینی (ره) در زمان شیوع واریانت دلتا (تابستان و پاییز ۱۴۰۰)

چکیده

زمینه: با توجه به خطر بالای بیماری کووید-۱۹ در زنان باردار و همچنین جدید بودن این همه‌گیری در جهان و کمبود مطالعات مشابه در ایران و منطقه، انجام مطالعه در خصوص میزان مرگ‌ومیر و یافته‌های آزمایشگاهی و بالینی بیماری در زنان باردار استان اردبیل ضروری است. هدف: تعیین یافته‌های آزمایشگاهی، بالینی و مرگ‌ومیر در خانم‌های باردار مبتلا به کووید-۱۹ بستری در بیمارستان امام خمینی (ره) در زمان شیوع واریانت دلتا (تابستان و پاییز ۱۴۰۰) مواد و روش کار: در این مطالعه توصیفی-مقطعی کلیه مادران باردار مبتلا به کووید-۱۹ بستری در بیمارستان امام خمینی در زمان شیوع سویه دلتا وارد مطالعه شدند. اطلاعات دموگرافیک، علایم بالینی و یافته‌های آزمایشگاهی و بهبود یا مرگ مادر باردار مبتلا مورد مطالعه قرار گرفت.

یافته‌ها: از ۱۸۷ خانم باردار مبتلای بستری شده ۸ نفر فوت شدند. شایعترین یافته بالینی تنگی نفس و سرفه و شایعترین یافته آزمایشگاهی لنفوپنی بود. در مقایسه زنان باردار بهبود یافته و فوت شده بر حسب یافته‌های آزمایشگاهی با استفاده از آزمون دقیق فیشر مشخص شد که تفاوت بین میزان ALT ($p < 0.05$)، لاکتات دهیدروژناز ($p < 0.001$)، AST ($p < 0.001$)، BS ($p < 0.05$)، کراتنین ($p < 0.05$) و توتال بیلی روبین ($p < 0.05$) به لحاظ آماری معنی‌دار بود. نتیجه‌گیری: ابتلا به سویه دلتا از بیماری کووید-۱۹ منجر به بستری شدن ۱۸۷ و فوت ۸ خانم باردار در استان اردبیل شد. تنگی نفس و سرفه شایع‌ترین یافته بالینی و لنفوپنی شایع‌ترین یافته آزمایشگاهی بود. ابتلا به بیماری‌های زمینه‌ای در ۴۱ خانم باردار مشاهده شد. اقدامات لازم برای بهبود دسترسی به مراقبت‌های بهداشتی و هماهنگی‌های سازمان یافته برای کاهش مرگ و میر مادران مرتبط با کووید-۱۹ و اثرات جانبی همه‌گیری توصیه می‌شود.

کلمات کلیدی: مادر باردار، علائم بالینی و آزمایشگاهی، COVID19، سویه دلتا